

STILTE IN DE POLDER

Zondag 17 juni 2012

GEBED 1

Heer Jezus Christus, door de kracht van de Heilige Geest blijft Gij in uw Kerk aanwezig en werkzaam. Maak ons deelachtig aan uw zending, om mee te werken aan de komst van het Rijk van de Vader. Wij smeken U om de gaven van de Heilige Geest, zodat ons werk en leven, onze gebeden en lijden, onze vreugde en dienstbaarheid vruchtbaar worden voor het Koninkrijk van God. Amen.

EEN GEDACHTE...

“Wat gij niet begrijpt of zien kunt, wordt in diep geloof beleden buiten de orde der natuur”

Wij mensen laten ons graag in onze gedachten leiden door datgene wat wij zelf geschapen hebben: grenzen, dijken, wegen, gebouwen. Een landschap dat volledig door ons beheerst kan worden, zo lijkt het.

Maar het zijn momentopnamen. Allerlei tegengestelde ontwikkelingen, niet te overzien door één enkel individu, zorgen voor een constante verandering van datzelfde landschap.

Voorals we ouder worden willen we ons graag aan de wereld uit onze jeugd ‘vastklampen’. Dat lukt soms door er over met mensen te praten, plaatsen te bezoeken, er over te lezen of naar beelden uit het verleden te kijken. Er zijn immers zoveel mooie filmpjes over de tijd van vroeger.

Maar vroeger is vroeger. Alles was immers volmaakt, zo lijkt het. De toekomst is ongewis, dus niet zo veilig als datgene waarmee we door de tijd heen geleerd hebben om te gaan.

Maar wat nu als een bewoner uit 1662, de tijd van de protestantse republiek en dus onderdrukking van rooms-katholieken in vrijwel heel hedendaags Nederland, laten we zeggen in 1962 in het Land van Ravenstein zou rondtrekken? 1962, van de jaren vóór het 2^e Vaticaans concilie, de hoogtijdagen van het zogenaamde ‘Rijke Roomse Leven’? 1962, nog maar vijftig jaren geleden. En stel dat U teruggaat naar 1962 en de bewoner uit 1662 ontmoet...

De reiziger uit 1662 schrikt. Al dat gene wat hij niet kan plaatsen: grenzen, wegen, gebouwen. Al dat gene wat door mensen is geschapen. Hij zou U vastklampen en in zijn beste Nederrijns Nederlands vragen: Waarom heeft de kerk in Dieden geen spits en is het

in verval? Waarom is het een ruïne? Waarom is de St. Michaëls kerk in Dennenburg een ruïne, heeft het geen dak en regent en sneeuwt het op de plaats waar eens het kerkvolk zat? Waar is het kasteel van Ravenstein? Waar is de haven van Langel? Waarom is er geen dagelijkse H. Mis in Nederlangel? En als er een kapel voor St. Rochus in Deursen is, waarom is deze dan gesloten? Waarom is er geen grote bedevaart meer naar St. Eligius te Huisseling? Of naar St. Hubertus te Herpen? Of naar St. Vincentius Madelgarius en diens zoon St. Landricus te Velp? Of Antonius van Padua in datzelfde Velp? Waar is de grote bedevaart naar St. Antonius Abt te Deursen gebleven?

Hij zou U vragen: is dit nu het Rijke, Roomse Leven waar jullie zo vol van zitten? Heeft dit jullie de godsdienstvrijheid gebracht? Waar is al dat gene wat ik kende?

Maar hij zou ook heel blij en verwonderd zijn: Wat een mooie kerken in Reek, Ravenstein, Schaijk, Deursen, Overlangel, Neerloon, Demen en Huisseling. Veel groter en beter dan het ooit was. Geweldig dat nog steeds St. Jan wordt bedacht in Neerlangel, St. Anna wordt gevierd in Koolwijk, en St. Donatus in Reek. En wij zouden hem nu kunnen vertellen dat anno 2012 de kerkjes in Dieden en Dennenburg van het verval gered zijn door geregelde restauraties. We hebben dus wel degelijk respect voor 'oude, betekenisvolle stenen'.

Maar onze tijdreiziger zou, door alleen naar de resultaten van ons denken en doen te kijken, niets te weten komen over ons geloof. Hij zou begrijpen dat andere tijden andere uitingen, ook in de kerk, met zich mee brengen. Maar door alle restauraties en activiteiten zou hij wellicht op een dwaalspoor en in verwarring gebracht kunnen worden. Want stenen, of breder, cultuur zegt maar ten dele hoe het geloof echt beleefd wordt. Stenen zijn slechts momentopnamen. Het oude Laurentiuskerkje van Dieden is nu wel gerestaureerd, maar er worden geen vieringen meer gehouden. Het kerkje zegt alleen iets

over ons verleden en het feit dat we daar nu respectvol mee omgaan. Maar de functie van het kerkje is wel verleden. En misschien moeten er ooit meer kerken rondom ons gesloten worden.

Elke tijd kent zijn eigen verleden: het gaat er om dat we in elke tijd een toekomst willen zien en dus kunnen werken aan een toekomst. Los van stenen en gebruiken.

Alleen een gesprek over het christendom, het geloof in Jezus Christus, kan de tijdreiziger uit 1662 en U bij elkaar brengen, om elkaar te begrijpen en ook te begrijpen waarom de dingen lopen zoals ze lopen. Het zijn uiteindelijk niet echt de stenen of andere cultuuruitingen die vertellen over het geloof wat in ons aanwezig is. Het gaat om de basis.

Ons rooms-katholieke geloof is in de kern al zo'n 2000 jaar hetzelfde: het letterlijk rotsvast vertrouwen in God de Vader, zijn zoon Jezus Christus en de werking van de H. Geest. En vooral: het geloof in de komst van de Messias. De kerk, in haar wezen missionerend, is uiteindelijk niet van baksteen. De kerk is gebouwd op de niet fysieke maar wel degelijk aanwezige rots, zoals door Jezus aan Petrus verkondigd. Jezus is de rots.

Geen is er heilig als de HEER, er is geen andere god dan u, geen rots is er als onze God.

(1 Samuel 2,2)

Terug naar het reizen en tijdreizen: elke tijd kent zijn eigen religieuze uitingen. Kerken komen en gaan, het was in de 17^e eeuw ondenkbaar dat de grootste kerk van de Maaskant van het Land van Ravenstein in Schaijk zou staan. En dat er zoveel andere mooie kerken bij zijn gekomen. Het was in de 17^e eeuw ondenkbaar dat de Antoniuskapel van Keent al geruime tijd geleden is afgebroken. Bedevaarten komen en gaan. In de 17^e eeuw wist niemand van de bedevaarten ter ere van de H. Lucia naar Ravenstein en Schaijk. Nu zijn die ook weer verdwenen, maar zo'n honderd jaar lang zijn ze erg populair geweest.

U bent in de polder, de natuur, de bebouwde kom is ver weg. Beschouw Uzelf als pionier die opnieuw begint in de Maaskant van het voormalige Land van Ravenstein. Elke dag beginnen we opnieuw met het beleven van ons geloof. En met het uiten er van. We dragen ons verleden mee en dat is geen schande. Zolang we het verleden maar in perspectief kunnen plaatsen. Alleen dan is het verleden pure rijkdom die ons in het heden helpt om aan de toekomst te kunnen bouwen. Want zoals een zin uit een gebed zegt:

Wat gij niet begrijpt of zien kunt, wordt in diep geloof beleden buiten de orde der natuur.

De kerk van st. Jan de doper te Neerlangel, waar het ooit begon....

GEBED 2

God, die uw dienaar Abraham op alle wegen ongedeerd hebt bewaard, wij vragen U: bescherm ook ons. Wees onze bescherming in de strijd, vertroosting op de weg, verkoeling in de hitte, beschutting in regen en kou, een voertuig bij uitputting, een steun in tegenspoed, een stok in gevaar, een haven bij schipbreuk. Geef dat wij onder uw geleide het doel van onze reis voorspoedig bereiken en ongedeerd naar huis terugkeren.

Het geografische middelpunt van de voormalige gemeente Ravenstein is te vinden ter hoogte van de Bendelaar, de straat welke wij zojuist passeerden. De voormalige gemeente Ravenstein omvat het gehele oppervlak van de parochies waarmee wij samen een parochie gaan vormen (Beleidsnota van de bisschop uit 2009: "Groeien in geloof, geloven in groei")

Het geografische middelpunt van het voormalige Land van Ravenstein-Noord ("de Maaskant") bevindt zich even ten westen van Schaijk, net over het viaduct naar Herperduin, in het buurtschap Aalstvoort. Vanuit onze stopplaats gezien is dat dus net vóór het viaduct.

Tot de Maaskant van het Land van Ravenstein behoorden in het verleden: Herpen (begin van de bestuurlijke periode), Neerlangel (begin van de kerkelijke geschiedenis) Ravenstein, Huisseling, Demen, Dennenburg, Deursen, Overlangel, Groot- en klein Koolwijk, Schaijk, Velp en Reek.

Dieden en Neerloon zijn maar kort onderdeel geweest van dit autonome gebied, welke pas in 1806 tot het huidige Nederland ging behoren. Keent heeft nimmer tot het Land van Ravenstein gehoord, het hoorde tot 1957 bij Balgoij in Gelderland. Kerkelijk zal met uitzondering van Velp het hele gebied opnieuw één parochie worden, precies zoals het eens begon in Neerlangel.

Deze fietstocht voerde U langs Reek, Overlangel (rechts van de dijk Keent), Neerloon, Ravenstein, Neerlangel, Deursen-Dennenburg, het platteland op de grens van Huisseling en Herpen waar wij stopten, en Schaijk. Deze fietstocht heeft slechts een deel van de materiële rijkdom aan religieuze uitingen kunnen laten zien. Hopelijk hebt U wèl ten volle kunnen ervaren welk een geestelijke rijkdom door de eeuwen heen deze streek heeft gekenmerkt. Een katholieke vrijplaats met vele kerken, kloosters en andere gebouwen en vooral: vele gelovigen van heinde en verre: bedevaartgangers en religieuze vluchtelingen.